

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseinio, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) J. O. a b) L. O.**, oba zastoupeni JUDr. Radkem Forelem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 220, Napajedla, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. T. Bati 21, Zlín, za účasti: F. P., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2014, č.j. KUZL 14362/2014, sp. zn. KUSP 14362/2014 ŽPZE-RH,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Shora označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Otrokovice, odboru životního prostředí, č.j. OŽP/1539/2014/HOF ze dne 9.1.2014, kterým bylo žalobcům nařízeno odstranění stavby vodního díla - studny vč. souvisejícího vodovodu na pozemcích parcela č. st. 600, 1578, 1582/2, 1570, 1581 (PK) a 133/4 v k.ú. Halenkovice, ORP Otrokovice, kraj Zlínský (dále též „stavba“). Zároveň byly

stanoveny podmínky pro odstranění stavby. Studna a vodovod slouží žalobcům k zásobování vodou v jejich stavbě na pozemku p.č. st. 600 v k.ú. Halenkovice.

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že Městský úřad Otrokovice (dále jen „vodoprávní úřad“) postupoval v souladu s platnou právní úpravou dle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „stavební zákon“), dle které stavební úřad ve smyslu ust. § 129 odst. 1 písm. b) nařídí vlastníkově stavby odstranění stavby provedené bez stavebního povolení. Dle tohoto zákona stavbu lze dodatečně povolit pokud stavebník požádá o dodatečné stavební povolení a doloží podklady ve stejném rozsahu jako k řádnému povolení stavby. V předmětné věci bylo zjištěno, že stavba byla postavena bez řádného stavebního povolení, bylo proto zahájeno řízení o jejím odstranění. Následně stavebníci požádali o dodatečné stavební povolení, čímž sami doznali, že k výstavbě předmětné stavby zákonem požadované povolení nevlastní. V rámci řízení pak existenci nepovolené stavby zpochybňovali i přes to, že o dodatečné stavební povolení požádali. Pro dodatečné povolení stavby nebyly splněny předpoklady, neboť nebyly doloženy, i přes výzvu vodoprávního úřadu, požadované doklady v rozsahu jako k řádnému stavebnímu povolení. Proto muselo být nařízeno odstranění stavby.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného. Vyslovili své přesvědčení, že rozhodnutí vodoprávního úřadu i rozhodnutí žalovaného jsou nesprávná, oba správní orgány postupovaly formalisticky a nepřihlížely k situaci v době, kdy předmětná stavba byla vybudována. Studna i navazující vodovod byly vybudovány v roce 1969 na základě písemného souhlasu nejen původního vlastníka předmětného pozemku, ale i tehdejšího zemědělského družstva, které bylo uživatelem pozemku. Stavba i vodovod byly zřízeny dle tehdejšího zákona o zemědělském družstevnictví. Dle žalobců lze tedy jak na studnu, tak na rozvod vody, které jsou jediným zdrojem pitné vody pro rodinu žalobců, pohlížet jako na stavbu na cizím pozemku a v případě sporu mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem studny ji vypořádat jako neoprávněnou stavbu. Dle žalobců obdobné drobné stavby byly povolovány na základě předloženého souhlasu vlastníka pozemku nebo uživateli příslušnými stavebními komisemi místních národních výborů, které po dokončení takové stavby provedly její ohledání a vyslovily souhlas s jejím užíváním, jak tomu bylo i v tomto případě. Pokud by správní orgány tyto skutečnosti zohlednily, nemohly by na věc nahlížet tak, jak to učinily. Žalobci poukazují na rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 9.1.2014, sp. zn. 60 Co 437/2013, kdy bylo mimo jiné řešeno i odstranění studny a soud zde dospěl k opačnému závěru, než správní orgány. Za prioritní byla soudem považována otázka účelu, ke kterému byla studna zřízena, a to, že studnu vybudoval uživatel pozemku a tudíž soud stavbu posoudil jako stavbu neoprávněnou.

[4] Žalobci poukázali rovněž na to, že to byl právě správní orgán 1. stupně, který nutil žalobce bez ohledu na okolnosti věci, aby požádali o dodatečné stavební povolení stavby. Když tak učinili, neboť chtěli nadále zajistit pro sebe a svoji rodinu jediný zdroj pitné vody a neměli zájem vyvolávat spory, správní orgán z jejich postupu dovodil, že tím sami doznali, že ke stavbě neměli požadované povolení. Nebyla zohledněna dobrá víra žalobců v době, kdy

studnu se souhlasem vlastníka pozemku a uživatele pozemku i příslušné stavební komise budovali, ani jejich dobrá víra v současné době, kdy byť si byli vědomi okolností stavby, snažili se předejít sporu za situace, kdy vlastník pozemku požadoval za odběr vody ze studny žalobců nepřiměřenou částku, což dle názoru žalobců ani požadovat nemohl.

[5] Dle žalobců jde s ohledem na všechny okolnosti nutno na stavbu studny pohlížet jako na neoprávněnou a nikoliv nepovolenou a případné spory mezi vlastníky řešit v režimu neoprávněné stavby a nikoli uložením povinnosti k odstranění stavby.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[6] Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Konstatoval, že trvá na tom, že stavba studny vč. souvisejícího vodovodu, byla od samého počátku, tedy o roku 1969, kdy byla vybudována, stavbou nepovolenou. V době svého vzniku podléhala zákonu č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, k její realizaci bylo nezbytné stavební povolení, které však nebylo vydáno. JZD Halenkovice sice v písemném dokladu ze dne 1.11.1969 jako uživatel pozemku povolilo výkop studny, tento doklad však byl pouze podkladem pro vydání stavebního povolení. V žádném případě stavební povolení nenahrazoval. K realizaci stavby mělo být v tehdejší době dle § 8 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 23 zákona č. 11/1955 Sb. vydáno příslušným vodohospodářským orgánem – výkonným orgánem národního výboru stavební povolení a po dokončení stavby byl tentýž orgán dle § 24 vládního nařízení č. 14/1959 Sb. oprávněn vydat rozhodnutí o schválení provedené stavby, tedy měl povolit její užívání. S názorem žalobců, že se jednalo o neoprávněnou stavbu, krajský úřad nesouhlasí, v řízení byl předložen písemný dokument nazvaný „povolení“ ze dne 1.11.1969, v němž JZD Halenkovice povolilo tehdejšímu vlastníkovu J. J., jako vlastníci rodinného domu č.p. X v Halenkovicích, pro jehož zásobování vodou měla být studna a vodovod zřízeny, výkop studny v parcele Jamy. Ačkoliv zde není uvedeno č. pozemku, mezi účastníky bylo nesporné, že toto povolení se týká předmětné studny. K vlastnictví studny i vodovodu, jež slouží dosud jako zdroj vody pro rodinný dům č. X v Halenkovicích, se žalobci přihlásili jako spoluvlastníci tohoto domu. Tvrzení žalobců, že k podání žádosti o dodatečné povolení studny a vodovodu byli přinuceni správním orgánem 1. stupně, je nepravdivé. Žalobci i v žalobě přiznávají, že ke stavbě neměli povolení a za účelem zajištění zdrojů vody pro svůj dům podáním žádosti o dodatečné povolení projevíli zájem stavbu legalizovat. Bez souhlasu vlastníka pozemku, na kterém byla v minulosti nepovolená stavba umístěna, není možno dodatečné stavební povolení vydat. Protože mezi žalobci a vlastníkem pozemku nedošlo k dohodě a vlastník s dodatečným povolením této stavby nesouhlasil, zahájil správní orgán 1. stupně z moci úřední správní řízení ve věci odstranění stavby.

[7] Žalovaný trvá na svém názoru, že předmětná stavba není stavbou neoprávněnou, ale stavbou nepovolenou.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[8] Do řízení se jako osoba zúčastněná na řízení přihlásil F. P., vlastník pozemku p.č. 133/4 v k.ú. Halenkovice, na kterém je umístěna studna a část vodovodu. Ve vyjádření k věci ze dne 5.12.2014 navrhl, aby soud žalobu zamítl. Uvedl, že když před 6 lety zjistil, že stavba studny

na jeho pozemku je „černou“ stavbou, vyzval žalobce, kteří se chovali jako vlastníci stavby, aby stavbu studny zlegalizovali. Žalobci však na jeho výzvu nereagovali. Proto se obrátil na správní úřad. Žalobci neberou v úvahu, že podle platné právní úpravy studny vybudované po 1.1.1955 jsou nepovolenou stavbou, pokud nebyly povoleny pravomocným rozhodnutím stavebního úřadu, stavební komise nebo vodohospodářským odborem. Žalobci spoléhají na to, že nekonečným vedením sporu mohou dosáhnout toho, že se na ně nebude příslušná právní úprava vztahovat. Žalobci se v minulosti chovali tak, aby nedošlo k legalizaci studny a správní orgán byl tudíž nucen rozhodnout o jejím odstranění. Poukázal na to, že sousedé v blízkém okolí žalobců mají vybudovány studny na svých pozemcích poblíž svých domů. Pokud by žalobci finanční prostředky, které vynaložili na vedení správního a soudního řízení, vynaložili na vybudování vlastní studny na svém pozemku, měli by již nyní zdroj pitné vody zajištěn.

V. Posouzení věci soudem

[9] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s.ř.s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu 1. stupně, vč. řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.

[10] Dle § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. soud vycházel při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů.

[11] Ze správního spisu soud zjistil, že obsahuje všechny listiny, na které žalovaný a správní orgán 1. stupně ve svých rozhodnutích odkazovali. Žalobci měli v průběhu správního řízení možnost se s těmito materiály seznámit a vyjádřit se k nim. Vzhledem k údajům obsaženým ve správním spise soud konstatuje, že správní orgány náležitým způsobem popsaly skutkový stav věci.

[12] Pro posouzení věci soud pokládá za podstatné následující skutečnosti. D. J. a F. P., tehdejší spoluvlastníci pozemku p.č. 133/4 v k.ú. Halenkovice, na kterém je postavena předmětná stavba, navrhli podáním ze dne 24.8.2009, adresovaným vodoprávnímu úřadu (tehdy Městskému úřadu Napajedla) odstranění předmětné stavby. Uvedli, že se dlouhodobě snažili, aby manželé J. a L. O. legalizovali tuto stavbu, postavenou na jejich pozemku. To se však nepodařilo. Ohledně stavby studny a vodovodu nejsou k dispozici jiné doklady, než povolení z roku 1969 vydané JZD Halenkovice paní J., která dříve vlastnila nemovitost nyní ve vlastnictví žalobců. Z tohoto povolení, které je rovněž součástí správního spisu, je zřejmé, že JZD Halenkovice povolilo J. J., bytem H. č. X, výkop studny v parcele Jamy.

[13] Jak je zřejmé ze správního spisu, parcela „Jamy“ je totožná s pozemkem dle dřívějšího označení p.č. 168 k.ú. Halenkovice, nyní označeného p.č. 133/4 k.ú. Halenkovice, na kterém je vybudována studna a část vodovodu.

[14] Následně bylo řízení o odstranění stavby usnesením ze dne 3.5.2010 zastaveno. Rozhodnutí o zastavení bylo na základě podnětu k přezkumnému řízení F. P. zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 22.10.2010, č.j. KUZL 66840/2010, sp. zn. KUSP 66840/2010 ŽPZE-RH. Usnesení vodoprávního úřadu o zastavení řízení bylo shledáno zcela

zmatečným, rozporným a vydaným v rozporu s právními předpisy. Bylo také konstatováno, že pravomoc Městského úřadu Napajedla jako vodoprávního úřadu byla ze zákona k 1. 8. 2010 zrušena, věc bude proto předána Městskému úřadu Otrokovice jako vodoprávnímu úřadu. Tento úřad ve věci řádně zahájí řízení.

[15] Následně vodoprávní úřad dne 4.1.2011 oznámil zahájení předmětného řízení o odstranění stavby vodního díla – předmětné stavby studny vč. vodovodu na pozemcích p.č. st. 600, 1572, 1578, 1570, 1581 (PK), 170 (PK), a 168 (PK) v k.ú. Halenkovice. Bylo uvedeno, že stavba obsahuje kopanou studnu na pozemku p.č. 168 (PK), přes ostatní pozemky vede vodovod, přičemž trasa byla určena jako nejkratší mezi odběrným objektem (studnou) a rodinným domem ve vlastnictví žalobců a slouží k zásobování domu pitnou vodou.

[16] Dne 8.3.2011 žalobci podali žádost o vydání povolení k nakládání s vodami a dodatečného povolení na stavbu vodního díla toto nakládání umožňující. Usnesením ze dne 17.3.2011 bylo vzhledem k této žádosti řízení o odstranění stavby přerušeno do pravomocného ukončení řízení o dodatečném povolení stavby. Protože žádost neobsahovala veškeré náležitosti požadované stavebním zákonem, byli žalobci vyzváni přípisem ze dne 17.3.2011 k jejímu doplnění do 20.5.2011. Byli poučeni o náležitostech žádosti o povolení stavby vodního díla dle vyhl. č. 432/2001 Sb. Následně žalobci navrhovali přerušení řízení z důvodu podané žaloby u Okresního soudu ve Zlíně. Předmětem tohoto řízení byl návrh na určení vlastnictví ke studni a vodovodu, který podali žalobci. Vodoprávní úřad rozhodnutím ze dne 30.5.2011 řízení o dodatečném povolení stavby přerušil. F. P. pak přípisem ze dne 13.11.2012 požádal o pokračování řízení. Bylo zjištěno, že žalobci vzali žalobu na určení vlastnictví ke studni spolu se souvisejícím vodovodem zpět, a to podáním ze dne 7.6.2012. Okresní soud ve Zlíně řízení zastavil usnesením ze dne 7.6.2012, č.j. 44 C 162/2011-39. Následně došlo k pokračování v řízení o dodatečném povolení stavby a žalobci jako stavebníci byli opětovně vyzváni přípisem ze dne 7.2.2013 k odstranění nedostatků návrhu. Zároveň byli poučeni o zastavení řízení, pokud nedostatky návrhu nebudou ve stanovené lhůtě odstraněny. Protože nebyly nedostatky žádosti o vydání povolení odstraněny, řízení bylo usnesením ze dne 18.3.2013, č. 26/2013, č.j. OŽP/12571/2013/HOF, zastaveno. Jak vyplývá ze správního spisu, proti rozhodnutí o zastavení řízení žalobci nepodali opravné prostředky.

[17] Ve věci odstranění stavby bylo provedeno dne 10.5.2013 ústní jednání, spojené s místním šetřením, kde došlo ke stanovení celé trasy vodovodu na základě výpovědí a se souhlasem přítomných vlastníků pozemků, neboť nebylo možno stanovit trasu jinou metodou, aniž byl vedení vodovodu fyzicky vykopáno – odkryto.

[18] Řízení ve věci bylo komplikované, neboť někteří vlastníci pozemků, přes které část stavby – vodovod vede, nejsou známi. Neznámým vlastníkům byl určen opatrovník.

[19] Žalobci se v průběhu řízení ve věci vyjadřovali, opakovaně vznášeli námitky, které spočívaly především v prezentování názoru, že podle platné úpravy v době, kdy byla studna vybudována, nebylo třeba zvláštního stavebního povolení a následně kolaudačního souhlasu, k vybudování studny stačil souhlas, v tomto případě zemědělského družstva. Na stavbu tedy nelze pohlížet jako na stavbu nepovolenou, ale maximálně neoprávněnou.

[20] Rozhodnutím správního orgánu 1. stupně č. 2/2014, č.j. OŽP/1539/2014/HOF, ze dne 9.1.2014 bylo nařízeno odstranění stavby – studna vč. souvisejícího vodovodu na pozemcích p.č. s.t. 600, 578, 582/2, 1570/1581 (PK) a 133/4 v k.ú. Halenkovice, ORP Otrokovice, kraj Zlínský, jejímž vlastníkem jsou J. a L. O. Zároveň byly stanoveny podmínky pro odstranění stavby vodního díla. V rozhodnutí bylo rozhodnuto o námitkách žalobců, kteří uváděli, že dle předpisů platných v době vybudování vodního díla nebylo zapotřebí stavebního povolení a kolaudačního souhlasu a postačoval souhlas zemědělského družstva.

[21] Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání, ve kterém zdůraznili, že předmětná stavba byla vybudována v roce 1969 s písemným souhlasem tehdejšího uživatele pozemku, tedy zemědělského družstva a také se souhlasem tehdejšího vlastníka pozemku. Protože tedy předmětný pozemek byl v tehdejší době v užívání zemědělského družstva, mělo také družstvo možnost udělit oprávněný souhlas k vybudování předmětné studny. Tento svůj názor žalobci opírají o rozhodnutí Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, č.j. 60 Co 437/2013 ze dne 9.1.2014, ve kterém byl vysloven názor, že tehdejší uživatel měl oprávnění jednak zřizovat na pozemcích sdružených v zemědělské výrobě stavby a měl také právo udělovat souhlas se zřizováním staveb. Na předmětnou stavbu je tedy dle občanského zákoníku nutno pohlížet jako na stavbu na cizím pozemku a takto ji také vypořádat. V době vybudování také stavba studny nepodléhala kolaudačnímu souhlasu, na tehdejších národních výborech existovaly stavební komise, které prováděly pouze kontrolu provedených drobných staveb, což byly mimo jiné i studny. Na předmětnou stavbu je tedy nutno pohlížet jako na stavbu na cizím pozemku a na stavbu, která byla povolena, a o takové stavbě by mělo být rozhodnuto soudním rozhodnutím a nikoli ve správním řízení.

[22] O podaném odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím, které je předmětem tohoto řízení. Žalovaný se zcela ztotožnil s tím, jak ve věci rozhodl správní orgán 1. stupně. Konstatoval, že zemědělská družstva, ať již byla v postavení uživatelů pozemků či nikoliv, neměla nikdy oprávnění vydávat povolení ke stavbě vodohospodářských děl. Toto povolení bylo upraveno zákonem č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, a dle ust. § 23 byla působnost ve věci vodního hospodářství svěřena výkonným orgánům národních výborů. Zemědělská družstva měla v souladu se zákonem č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech, právo udělovat souhlas se stavbou na pozemcích, které užívala, ale pouze v rovině zastoupení za vlastníka pozemku. Jejich souhlas tedy v žádném případě nenahrazoval stavební povolení příslušného vodohospodářského úřadu. To dokládá i odvolatelem (tedy žalobci) citované rozhodnutí Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, č.j. 60 Co 437/2013 ze dne 9.1.2014, ze kterého lze dovodit oprávnění uživatele pozemku udělovat souhlas se zřizováním staveb. Stavba studny v roce 1969 podléhala povolení dle § 8 zákona o vodním hospodářství. Nedůvodná je také námitka, že studny nepodléhaly kolaudačnímu souhlasu, ale pouze kontrole stavební komise při místním národním výboru. Dle vládního nařízení č. 14/1959 Sb., §24, jsou vodohospodářské orgány příslušné k prozkoumávání u dokončených vodohospodářských děl před jejich uvedením do trvalého provozu. Tyto orgány byly příslušné k vydání rozhodnutí, kterým schvalovaly provedenou stavbu, přičemž toto rozhodnutí bylo podkladem k povolení zahájení jejího provozu.

[23] Pokud se týká námitek žalobců ohledně „nepovolené“ a „neoprávněné“ stavby, konstatoval žalovaný, že neoprávněnou stavbu lze vymezit jako stavbu zřízenou bez toho, že stavebník má k pozemku právo, jehož obsahem je možnost zřídit na něm stavbu. Většinou se

jedná o stavbu na cizím pozemku. Důsledky neoprávněné stavby jsou upraveny v občanském zákoníku. Naproti tomu nepovolená stavba je ta, která je pořízena v rozporu se stavebně právními předpisy, následně takovéto stavby jsou upraveny ve stavebním zákoně. V předmětné věci bylo nařízeno odstranění stavby, která byla provedena bez stavebního povolení a jednalo se tedy o stavbu nepovolenou. V předmětné věci bylo postupováno dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, kdy správní orgán 1. stupně zahájil řízení o odstranění nepovolené stavby. Následně stavebníci požádali o dodatečné povolení, čímž doznali, že žádné požadované povolení ke stavbě nevlastní a snaží se věc zlegalizovat. Následně pak existenci nepovolené stavby začali zpochybňovat. Správní orgány v řízení nijak nezasahovaly do vlastnických práv účastníků. Stavebníci byli vyzváni, aby s řešením majetkoprávní otázky uplatnili svá práva u soudu, čehož nejprve využili a následně žalobu vzali zpět. V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že se jedná o stavbu vodního díla, které nebylo řádně povoleno a stavebník nesplnil zákonné předpoklady pro dodatečné povolení.

[24] Soud konstatuje, že se plně ztotožnil s tím, jak ve věci rozhodly správní orgány obou stupňů.

[25] Jak vyplývá ze správního spisu, předmětná stavba byla vybudována v letech 1969 až 1970. Jedná se o studnu a na ni napojený vodovod, ústící do rodinného domu nyní ve vlastnictví žalobců. Žalobci jsou přesvědčeni, že k vybudování stavby nebylo třeba povolení. Jak správně uvedly správní orgány, tento názor je nesprávný.

[26] Předmětná stavba je stavbou vodního díla. Právní úprava byla v době budování stavby obsažena v zákoně č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství, (dále též „zákon o vodním hospodářství“). Podle §8 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona *„povolení vodohospodářského orgánu je třeba k užívání povrchových vod, k zachycování vod na jednotlivých nemovitostech a k ochraně nemovitostí proti škodlivým účinkům, povrchových vod jiným způsobem, než jak je uvedeno v §§ 6 a 7, jakož i k užívání vod podzemních.“* Podle §8 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona *„povolení vodohospodářského orgánu je třeba ke zřizování vodohospodářských děl a zařízení potřebných k účelům uvedeným pod písm. a) a b).“*

[27] Podle § 23 odst. 1 zákona o vodním hospodářství *„působnost výkonných orgánů národních výborů ve věcech vodního hospodářství vykonávají výkonné orgány těch národních výborů, v jejichž obvodech se zřizuje vodohospodářské nebo jiné dílo, k němuž se dává povolení nebo souhlas, nebo v jejichž obvodu se provádí opatření.“* Podle odst. 3 *„rozhodnutí výkonného orgánu národního výboru, kterým se povoluje zřízení vodohospodářského díla nebo zařízení, je zároveň rozhodnutím o přípustnosti stavby podle zákona o stavebním řádu.“*

[28] Z uvedeného je jednoznačně zřejmé, že stavba vodního díla, sloužící k užívání podzemních vod, tedy i předmětná stavba, vyžadovala v době svého zřízení povolení vodohospodářského orgánu, které sloužilo zároveň i jako rozhodnutí o přípustnosti stavby podle zákona o stavebním řádu. Pokud ohledně předmětné stavby takové povolení vydáno nebylo, jednalo se o stavbu nepovolenou.

[29] Podle §15 odst. 1 písm. d) stavebního zákona *„působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u vodních děl orgány vykonávající*

státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů (dále jen "speciální stavební úřady").“

[30] Právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, jsou nyní upraveny v zákoně č. 549/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále též „vodní zákon“).

[31] Podle §115 odst. 1 odst. 1 vodního zákona *„pokud tento zákon nestanoví jinak, postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl a vodohospodářských úprav.“*

[32] Podle §104 odst. 1., odst. 2 písm. c) vodního zákona státní správu podle tohoto zákona vykonávají obce s rozšířenou působností. Podle §106 odst. 1 vodního zákona *„působnost, která přísluší vodoprávním úřadům, vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, pokud ji zákon nesvěřuje jiným orgánům“.*

[33] Pokud tedy vodoprávní úřad zjistil, že předmětná stavba je stavbou nepovolenou, nemohl postupovat jinak, než zahájit řízení o odstranění této nepovolené stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, podle kterého *„stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním“.*

[34] Vodoprávní úřad v řízení respektoval ustanovení §129 odst. 2 stavebního zákona, podle kterého *„stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že a) není umístěna v rozporu se záměry územního plánování, zejména s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území, b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje, c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.“* Dále postupoval podle odst. 3 uvedeného ustanovení, podle kterého *„U stavby prováděné či provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním, stavební úřad zahájí řízení o její odstranění. Pokud půjde o stavbu uvedenou v odstavci 2, stavebník nebo vlastník požádá o její dodatečné povolení a předloží podklady ve stejném rozsahu jako k žádosti o stavební povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti; v tomto řízení postupuje podle § 111 až 115. Bude-li stavba dodatečně povolena, řízení o odstranění stavby zastaví“.*

[35] Soud připomíná rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 67/2011-108, dostupný na www.nssoud.cz, podle kterého *„pokud v řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 stavebního zákona z roku 2006 stavebník nebo vlastník stavby prokáže splnění podmínek vymezených v uvedeném ustanovení, stavební úřad stavbu povolí...“*

[36] Vodoprávní úřad v předmětné věci postupoval správně, respektoval práva žalobců. V rámci řízení dal žalobcům možnost, aby předmětnou stavbu zlegalizovali. Umožnili žalobcům, aby podali žádost o dodatečné povolení stavby a řízení o odstranění stavby bylo

přerušeno. Bylo na žalobcích, aby splnili podmínky pro dodatečné povolení, tak, jak jsou stanoveny ve výše citovaných ustanoveních. Bylo jejich povinností předložit podklady ve stejném rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Protože žalobci nepředložili potřebné podklady, vodoprávní úřad žalobce vyzval k jejich doplnění, přičemž je detailně poučil, jaké doklady mají předložit. Poučil je rovněž o následcích nedoplnění. Protože žalobci podklady nedoplnili, nezbylo vodoprávnímu úřadu, než řízení o dodatečném povolení zastavit a pokračovat v řízení o odstranění stavby. Jinou možnost neměl. Soud nezjistil žádné pochybení na straně vodoprávního úřadu ani žalovaného.

[37] Poukaz žalobců na rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 9.1.2014, sp. zn. 60 Co 437/2013, je nepřipadný, ve věci se zjevně jednalo o soukromoprávní spor ohledně stavby na cizím pozemku dle občanského zákoníku, nikoliv o veřejná subjektivní práva upravená stavebním zákonem, vodním zákonem a dalšími výše uvedenými předpisy.

VI. Závěr a náklady řízení

[38] Soud tedy shledal námitky žalobců nedůvodnými. Předmětná stavba je jednoznačně stavbou, vybudovanou bez příslušného povolení, přičemž k dodatečnému povolení v důsledku pasivity žalobců v řízení o dodatečném povolení nedošlo. V řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti. Z těchto důvodů zdejší soud podle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[39] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Dále soud dodává, že osobě zúčastněné na řízení nevznikly žádné náklady řízení, které by jí soud mohl dle §60 odst. 5 s.ř.s. přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. září 2016

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu